

SCRIITORII MOLDOVEI - COPILOR

VASILE ALECSANDRI

Chișinău 2018

„Ș-acel rege-al poeziei, vecinic tânăr și ferice,
Ce din frunze îți doinește, ce cu fluierul îți zice,
Ce cu basmul povestește – veselul Alecsandri...”

(Mihai Eminescu)

Poetul, prozatorul și dramaturgul Vasile Alecsandri s-a născut la 14 iunie (21 iulie) 1818/1821, la Bacău.

Provine dintr-o familie boierească, fiu al medelnicerului Vasile Alecsandri și al Elenei, născută Cozoni. Primele lecții le ia de la un dascăl grec, între anii 1826-1827, apoi în casa părintească învață cu călugărul maramureșean Gherman Vida, profesor la Seminarul de la Socola.

Din 1828-1834 își continuă studiile la pensionul francez al lui Victor Cuënim, unde îl are coleg pe Mihail Kogălniceanu. Își ia bacalaureatul în litere, 1835. Încearcă, pe rând, Facultatea de Medicină, Facultatea de Drept, Școala de drumuri și poduri. Susține examenul de științe, dar cade și renunță la studii universitare. Din acești ani avem primele încercări literare – poezii în limba franceză.

După întoarcerea în țară ocupă funcții însemnate în sfera culturii și a politicii. A activat ca șeful mesei pensiilor și despăgubirilor banilor scutelnicești, în Departamentul Finanțelor (1839). În 1840 împreună cu Costache Negruzzi și Mihail Kogălniceanu fondează revista „Dacia literară” și, printr-un contract semnat cu Guvernul pentru patru ani, ia conducerea teatrelor franceze și române reunite la Iași (1842); ocupă postul de șef al Arhivei Statului la Iași, 1850.

În 1867 este numit membru al Societății literare române pentru cultura limbii, care în 1879 avea să devină Academia Română, iar în 1882 este ales președinte al Secției literare a Academiei; este numit vicepreședinte al Senatului (1884); ministru plenipotențiar al României la Paris (1885), post pe care îl deține până la moarte.

A fost unul dintre fruntașii mișcării revoluționare din Moldova, redactând împreună cu Mihail Kogălniceanu Dorințele patriei naționale din Moldova, principalul manifest al revoluționarilor moldoveni.

Debutul literar și-l face în revista „Dacia literară” cu nuvela Buchetiera de la Florența. Vasile Alecsandri a scris volume de teatru. Comedii: *Chirița în Iași sau două fete ș-o neneacă* (1850), *Chirița în provincie* (1855), *Chirița în voiagiu* (1865); volume

de poezie: *Poezii populare. Balade* (1852), *Doine și lăcrămioare* (1853), *Pasteluri* (1868); proze: *Istoria unui galben*, *Un salon din Iași*, *Românii și poezia lor*, *Vasile Porojan*, *Despot Vodă* (1880) ș.a.

Poeziile au fost structurate în câteva cicluri. Primele sunt cele inspirate din poezia populară – *Doinele*. Al doilea grup – *Lăcrămioare*, *Suvenire* (1853), *Mărgăritarele* (1863). *Pastelurile*, *Legendele* și *Ostașii noștri* largesc și aprofundează inspirația folclorică, ce va rămâne una din constantele creației sale.

Vasile Alecsandri este primul scriitor român premiat în străinătate. Acest mare succes era consemnat în anul 1878, la un concurs de poezie desfășurat în orașul francez Montpellier, poezia sa *Cântecul gintei latine* era declarată cea mai frumoasă creație, autorul primind o cupă. Juriul, în frunte cu poetul francez Mistral, acordă scriitorului român locul întâi, iar în 1881 – i se decernează Marele Premiu „Năsturel-Herăscu” al Academiei Române pentru drama *Despot-Vodă* și pentru poeziile din ultimul volum de *Opere complete*.

Se stinge din viață pe 22 august 1890 la Mircești. Este înmormântat în curtea casei sale. Casa este dăruită în 1914 Academiei de către soția poetului și devine muzeu. În 1928, deasupra mormântului a fost ridicat un mausoleu din inițiativa Academiei.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Buchetiera din Florența / Vasile Alecsandri; pref.: Daniel Corbu. – Iași: Princeps Multimedia, 2013. – 189 p.

Cântecele Gintei Latine / Vasile Alecsandri. – Iași: Feed Back, 2015. – 40 p.

Chirițele / Vasile Alecsandri. – Constanța: Steaua Nordului, 2008. – 192 p. – (Clasicii literaturii române).

Despot-vodă; Sânziana și Pepelea / Vasile Alecsandri; cop.: I. Cârmu. – București; Ch.: Litera Internațional, 2003. – 270 p. – (Biblioteca școlară).

Doina; Pasteluri / Vasile Alecsandri; cop.: D. Ianiuc. – Ch.: Silvius Libris, 2008. – 104 p. – (Lectură din programul școlar).

Integrala operei dramatice / Vasile Alecsandri; antologie: Daniel Corbu; pref.: Constantin Ciopraga. – Iași: Princeps Multimedia, 2013. – 784 p. – (Colecția Ediții critice).

Lunca din Mircești / Vasile Alecsandri; il.: Elena Karacentseva, Simion Zamșa. – București: Litera mică, 2014. – 32 p.: il. – (Scriitori români ilustrați) (Lecturi școlare).

Ostașii noștri / Vasile Alecsandri; cop.: A. Cete. – Cluj-Napoca: Dacia, 2008. – 488 p. – (Didactica: Biblioteca elevului).

Pasteluri și poezii populare ale românilor / Vasile Alecsandri; pref.: Bianca Burța-Cernat. – București: Jurnalul Național; ART, 2011. – 252 p. – (Biblioteca pentru toți).

Poezii / Vasile Alecsandri; pref.: Diana Vrabie; selecț.: Vasile Romanciuc; cop.: Vladimir Kravcenko. – Ch.: Prut, 2015. – 384 p. – (Biblioteca pentru toți copiii).

Serile la Mircești / Vasile Alecsandri. – București: Simplu, 2008. – 132 p.

Referințe critice

Vasile Alecsandri: bibliogr. / Bibl. Naț. a Republicii Moldova; alcăt.: Maria Coval. – Ch.: [s.n.], 2002. – 160 p. – (Moldavica: Clasicii noștri).

Corbu, Haralambie. Vasile Alecsandri și teatrul / Haralambie Corbu. – Ch.: [s.n.], 2010. – 263 p.

Ghica, Ion. Scrisori către Vasile Alecsandri / Ion Ghica. – București; Ch.: Litera Internațional, 2002. – 264 p. – (Biblioteca școlară).

Niculescu, G.C. Viața lui Vasile Alecsandri / G.C. Nicolescu. – Ch.: Hyperion, 1990. – 605 p.

Texte literare comentate: Vasile Alecsandri / coment., aprec., ref., glosar: Anca Simireanu. – Iași: Vasiliana '98, 2008. – 260 p. – (Sinteze școlare).

Vulcănescu, Elena. București – Paris via Mircești / Elena Vulcănescu. – Iași: Ed. Fundației Culturale Poezia, 2007. – 383 p.

Dedicații lirice

Asachi, Gheorghe. Poetul: dedicat d-sale d. Vasile Alecsandri / Gheorghe Asachi // Ars poetica / selecț.: Adrian Ciubotaru. – Ch., 2016. – P. 21.

Garaz, Mihail. Cu Alecsandri... // Garaz, Mihail. Opere complete în 6 vol. Vol. 1: Versuri / Mihail Garaz. – Ch., 2010. – P. 122-123.

Vieru, Grigore. Doină: lui Vasile Alecsandri // Vieru, Grigore. Liniștea lacrimii: versuri / Grigore Vieru. – Craiova, 2006. – P. 116.

Referințe

În Alecsandri vibrează toată inima, toată mișcarea compatrioților săi, câtă s-a putut întrupa într-o formă poetică în starea relativă a poporului nostru de astăzi.

Farmecul limbei române în poezia populară el ni l-a deschis; iubirea omenească și dorul de patrie în limitele celor mai mulți dintre noi el le-a întrupat; frumusețea proprie a pământului nostru natal și a aerului nostru el a descris-o.”

Titu Maiorescu

Odată cu Alecsandri dramaturgia românească a căpătat conștiința existenței sale ca gen cu trăsături specifice și autonome. Odată cu Alecsandri teatrul românesc și-a definit însăși rațiunea existenței sale: repertoriul național.

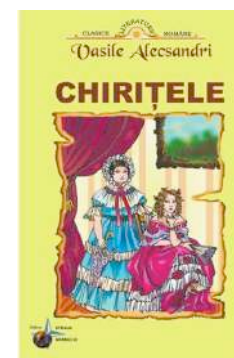
Valeriu Râpeanu

Poate că cea mai durabilă parte a operei lui Alecsandri este aceea în proză. Scutit de risipa de silabe și de obligația gravității lirice, scriitorul își revarsă, slobod de a divaga, toate darurile: umor, pictură, înlesnire orientală de povestitor.

G. Călinescu

Alecsandri rămâne un scriitor european pentru că a știut neconștient să simtă pulsul epocii sale, pentru că a evitat încremenirea în vechi formule politice și literare, pentru că, înnoindu-și continuu creația, a înnoit și literatura noastră, pentru că, rămânând „veșnic tânăr”, a întinerit literatura sa și a țării sale.

G. C. Nicolaescu

*Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Claudia Balaban*